

Historie B - hf-enkeltfag, april 2011

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Historie beskæftiger sig med begivenheder, udviklingslinjer og sammenhænge fra oldtiden til i dag. Fagets kerne er menneskers samspil, og hvorledes dette i tidernes løb har udviklet kulturer og samfund i en vekselvirkning med naturen. Centralt i faget står tolkningen af den historiske proces og de spor, den har efterladt sig, og hvorledes tolkninger af historien bliver brugt. Historie er både et humanistisk og samfundsvidenskabeligt fag.

1.2. Formål

Historieundervisningens opgave er at udvikle kursisternes historiske bevidsthed og identitet, og dermed stimulere deres interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden, for at nå ny erkendelse af deres samtid. Indsigt i den historiske og kulturelle udvikling i andre samfund skal styrke kursisternes evne til at møde andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af kulturer. Undervisningen skal udvikle kursisternes evne til at strukturere og vurdere forskellige typer af historisk materiale og forskellige former for historieformidling.

Kendskab til historie styrker kursisternes evne til at reflektere over og anvende viden og indsigt i forhold til aktuelle problemstillinger.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Kursisten skal kunne:

- gøre rede for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorien
- opnå indsigt i samspillet mellem natur, individ og samfund i et historisk perspektiv
- gøre rede for sammenhænge og modsætninger mellem nutidige og historiske samfund
- reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- opstille og formidle historiske problemstillinger mundtligt såvel som skriftligt
- gennemføre og formidle en undersøgelse af et historisk emne
- anvende en analytisk/metodisk tilgang til forskelligartet historisk materiale
- forholde sig kritisk og dokumenterende til eksempler på brug og misbrug af historien.

2.2. Kernestof

Kernestoffet er:

- dansk historie og identitet
- hovedlinjerne i europæisk historie fra antikken til i dag
- natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv
- centrale kulturmøder i europæisk historie
- styreformere i historisk og nutidigt perspektiv
- ideologiernes kamp i det 20. århundrede
- nye grænser og konflikter.

2.3. Supplerende stof

Kursisterne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. I det supplerende stof arbejdes med temaer i tid og rum, der perspektiverer og afspejler andre tilgange til historien.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen organiseres i sammenhængende forløb. Alle forløb skal enten relateres til eller tage udgangspunkt i nutiden.

Der arbejdes med mindst seks forløb, hvor hovedsigtet med nogle forløb er at skabe overblik, mens det for andre er fordybelse. Begge perspektiver skal medtænkes i alle forløb. Forløb med udgangspunkt i Danmarks historie skal have udblik til Europas historie og/eller verdenshistorie, ligesom forløb med udgangspunkt i Europas historie og/eller verdenshistorie tilrettelægges med indblik i Danmarks historie.

I undervisningen skal følgende aspekter være repræsenteret:

- brug og misbrug af historie
- den lille og store historie
- myte og realitet i historien.

Undervisningen tilrettelægges således, at der er en klar faglig progression i:

- valg af problemstillinger
- metodiske krav, herunder krav om inddragelse af forskellige materialetyper
- kravene til anvendelse af faglige begreber
- kravene til kursisters evne til præcis og nuanceret skriftlig og mundtlig formidling.

Kursisterne skal inddrages i valg af problemstillinger og arbejdsformer.

3.2. Arbejdsformer

I undervisningen skal der anvendes afvekslende og kursistaktiverende arbejdsformer, således at kursisterne får gode muligheder for at identificere, dokumentere, formidle og diskutere faglige sammenhænge og synspunkter.

For at sikre alsidigheden i arbejdsformer er det vigtigt, at nogle forløb tager udgangspunkt i det induktive princip, mens andre tager udgangspunkt i det deduktive princip.

Udadvendte aktiviteter skal være repræsenteret i undervisningen.

I undervisningen skal der udarbejdes en historieopgave jf. bilag 2.

Der skal i det samlede forløb gennemføres mindst ét projektarbejde, hvor en faglig problemstilling skal behandles med brug af fagets metode. Projektarbejdet kan være tværfagligt. Det skriftlige arbejde skal tilrettelægges således, at kursisterne prøver forskellige skriftlige arbejdsformer til støtte for kursisters faglige indlæring. Endvidere skal kursisters færdighed til – på baggrund af et større skriftligt materiale at formulere problemstillinger og dispositioner i stikordsform integreres i undervisningsforløbene. De udarbejdede skriftlige produkter skal anvendes som grundlag for mundtlig formidling.

3.3. It og medier

It og medier skal inddrages i undervisningen og anvendes med det overordnede formål at fremme kursisters læringsproces. It anvendes som søgningsværktøj til oplysninger om og undersøgelser af historiefaglige emner via internettet og andre databaser. Der lægges vægt på udvikling af kreativitet og systematik i søgningen, selvstændighed og metodekritisk tilgang. It og medier skal inddrages i såvel skriftlige som mundtlige formidlings- og fremlæggelsesopgaver.

3.4. Samarbejde med andre fag

Undervisningen kan lægge op til samspil med andre fag med det formål yderligere at uddybe og perspektivere kernestoffet.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel faglig vejledning og brug af test og tilbagemeldinger på skriftligt arbejde skal undervisningen og kursisten undervejs i forløbet bibringes en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt, herunder stærke og svage sider.

4.2. Prøveformer

Kurset vælger for det enkelte hold én af følgende to prøveformer:

Prøveform a)

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et ukendt prøvemateriale af 10-15 normalsiders omfang, hvor en normalside svarer til 1300 bogstaver. Det ukendte prøvemateriale skal have tilknytning til ét af de mindst seks gennemgåede områder. Prøvesættet skal dække alle områder. Det samlede prøvesæt sammensættes af eksaminator. Hvert prøvemateriale skal indeholde forskelligartede materialetyper. Et prøvemateriale kan benyttes tre gange på et hold.

Det ukendte prøvemateriale trækkes af eksaminanden dagen før prøven, og der gives ca. 24 timers forberedelsestid, dog ikke mindre end 24 timer, til udarbejdelse af en synopsis. Eksaminationen foregår enkeltvis med en eksaminationstid på ca. 30 minutter.

Eksaminanderne kan vælge at forberede sig til prøven i grupper.

På baggrund af det udtrukne prøvemateriale og det gennemgåede område fra undervisningen skal eksaminanden opstille, analysere og diskutere en eller flere faglige problemstillinger.

Eksaminationsgrundlaget er således det ukendte prøvemateriale og det gennemgåede område.

Eksaminanden præsenterer i de første ca. 10 minutter de(n) historiske problemstilling(er) og relationerne til det gennemgåede område ud fra synopsen. Herefter forløber eksaminationen som en dialog mellem eksaminand og eksaminator.

Prøveform b)

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et ukendt prøvemateriale af 8 til 12 normalsiders omfang, hvor en normalside svarer til 1300 bogstaver. Det ukendte prøvemateriale skal have tilknytning til ét af de mindst seks gennemgåede områder. Prøvesættet skal dække alle områder. Det samlede prøvesæt sammensættes af eksaminator. Hvert prøvemateriale skal indeholde forskelligartede materialetyper. Et prøvemateriale kan benyttes tre gange på et hold.

Det ukendte prøvemateriale trækkes af eksaminanden dagen før prøven, og der gives ca. tre timers forberedelsestid, dog ikke mindre end tre timer, til udarbejdelse af en synopsis. Eksaminationen foregår enkeltvis med en eksaminationstid på ca. 30 minutter.

Eksaminanderne kan vælge at forberede sig til prøven i grupper.

På baggrund af det udtrukne prøvemateriale og det gennemgåede område fra undervisningen skal eksaminanden opstille, analysere og diskutere en eller flere faglige problemstillinger.

Eksaminationsgrundlaget er således det ukendte prøvemateriale og det gennemgåede område.

Eksaminanden præsenterer i de første ca. 10 minutter de(n) historiske problemstilling(er) og relationerne til det gennemgåede område ud fra synopsen. Herefter forløber eksaminationen som en dialog mellem eksaminand og eksaminator.

4.3. Bedømmelseskriterier

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i pkt. 2.1.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Bilag 2

Kursisternes studieforberedende skrivekompetencer – hf-enkeltfag, april 2011

1. Mål

1.1. Kursisterne skal kunne finde og udvælge relevant stof samt behandle og skriftligt formidle centrale enkelt- og flerfaglige emner.

Kursisterne skal under anvendelse af faglig viden, grundlæggende metoder i faget/fagene og relevant dokumentation kunne give en klar, sammenhængende og nuanceret skriftlig fremstilling, der bygger på følgende studieforberedende skrivekompetencer:

- genrebevidsthed
- sproglig korrekthed
- disposition
- argumentation
- anvendelse af citater, figurer, illustrationer m.v.
- præsentation
- relevante henvisninger, noteapparat og litteraturliste.

De studieforberedende kompetencer skal anvendes i den større skriftlige opgave.

2. Gennemførelse

2.1. Kursets leder sikrer, at der, så vidt det er muligt ud fra den enkelte kursists valg af fag, gennem hele uddannelsesforløbet er progression og sammenhæng i udviklingen af den enkelte kursists skriftlige kompetencer. Kursets leder beslutter, hvordan det systematiske arbejde med udviklingen af kursisternes skriftlige kompetencer tilrettelægges.

2.2. Som led i opbygningen af kursisternes studieforberedende skrivekompetencer skal kursisterne,

så vidt det er muligt ud fra den enkelte kursists valg af fag:

– arbejde med et forløb om skriftlighed i kursets første halvdel inden for faget dansk, jf. hf-bekendtgørelsens bilag 9

– **besvare en opgave i historie, jf. bilag 11, eller besvare en opgave i historie inden for rammerne af kultur- og samfundsfaggruppen, jf. hf-bekendtgørelsens bilag 15** og

– udarbejde et eksamensprojekt, jf. bilag 3.

Kursets leder beslutter, hvilke øvrige enkelt- og flerfaglige opgaver, der har særligt fokus på opnåelse af målene. Kursets leder beslutter, hvordan kursisternes øvrige skriftlige arbejde indgår i den samlede kompetenceopbygning.

2.3. Kursets leder beslutter for alle større skriftlige opgaver ud over den større skriftlige opgave, jf. hf-bekendtgørelsens bilag 4, proceduren for valg af fag eller fagligt samspil, fagligt område, og opgaveformulering.

2.4. Kurset stiller vejledningsressourcer m.v. til rådighed for den enkelte kursist/kursistgruppe.

3. Evaluering

3.1. Ved evalueringen af de i pkt. 2.2. nævnte opgaver indgår såvel faglige som formidlingsmæssige kvaliteter og mangler, og i hvilket omfang kursisten behersker de studiemæssige skrivekompetencer angivet i pkt. 1.1. Evalueringen skal anvendes fremadrettet med henblik på en løbende progression i kursisternes beherskelse af skrivekompetencerne. Evalueringen gennemføres med anvendelse af evalueringsformerne anført i § 48, stk. 1.

3.2. Kursets leder beslutter, om der skal gives karakter for den enkelte opgave. Kursets leder beslutter, hvordan evalueringen af den enkelte skriftlige opgave indgår ved fastlæggelsen af standpunktskarakterer.

Bilag 3

Eksamensprojektet - hf-enkeltfag, april 2011

1. Eksamensprojektet

1.1. Eksamensprojektet, der udarbejdes af én eller flere kursister i fællesskab, omfatter to til tre fag og afsluttes med en individuel mundtlig prøve på baggrund af en synopsis. Kursisten skal udarbejde eksamensprojektet på det højeste faglige niveau, kursisten har eller har fulgt fagene.

1.2. Eksamensprojektet udarbejdes inden for de sidste seks uger af undervisningen.

2. Eksamensprojektets område

2.1. Den enkelte kursist, henholdsvis kursisterne, vælger de fag, som eksamensprojektet udarbejdes i.

2.2. Kursets leder udpeger blandt kursets lærere vejleder/vejledere for den enkelte kursist, henholdsvis kursisterne, i de fag, der indgår. Vejlederen/vejlederne medvirker i alle projektføreløbs faser.

2.3. Kursisten, henholdsvis kursisterne, vælger i samråd med vejlederen/vejlederne et emne, hvor de valgte fag indgår. Emnet skal inden for såvel fagenes kernestof som supplerende stof afgrænses på en sådan måde, at der kan udformes en problemformulering, som sikrer, at der ikke kan ske genanvendelse af afsnit fra besvarelser, som tidligere er afleveret og rettet.

2.4. Kurset fastlægger en procedure for valg af fag og emne.

3. Problemformulering

3.1. Kursisten, henholdsvis kursisterne, formulerer en problemformulering, der godkendes af vejlederen/vejlederne. Den skal rumme flerfaglige krav i de fag, der indgår, og den kan ikke direkte bygge på den del af fagenes stof, der allerede er indgået i kursistens, henholdsvis kursisternes, undervisning. Der er dog intet til hinder for, at projektet udarbejdes i forlængelse af arbejdet i de fag, der indgår, eller har forbindelse hermed.

3.2. Kursisten, henholdsvis kursisterne, udarbejder en synopsis, som indeholder:

- titel på emne og angivelse af de fag, der indgår
- problemformulering
- oversigt over de problemstillinger, der er arbejdet med
- en præcisering af projektets konklusioner
- oversigt over, hvilke metoder der er anvendt i arbejdet
- en konklusion, herunder eventuelt formulering af spørgsmål til videre arbejde
- en oversigt over anvendte kilder.

3.3. Ved eksamensprojektets afslutning afleverer kursisten synopsisen til kurset i det nødvendige antal eksemplarer. Synopsen sendes til censor inden prøven. Kurset fastlægger en procedure herfor.

4. Projektforløbet

4.1. Under projektforløbet skal kursisten sikres hensigtsmæssig adgang til faciliteter, der er relevante for udarbejdelsen af projektet.

5. Prøve

5.1. Der afholdes en individuel mundtlig prøve på baggrund af synopsisen. Eksaminanden medbringer synopsisen og eventuelle supplerende noter til prøven. Eksaminationstiden er 30 minutter pr. eksaminand. Prøven består af eksaminandens præsentation af og fremlæggelse af synopsisen suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. Censor kan inddrages i eksaminationen.

6. Bedømmelse

6.1. Bedømmelsen af eksamensprojektet sker på grundlag af en helhedsvurdering af den mundtlige præstation i forhold til de faglige mål i de fag, der indgår i projektet.

Ved bedømmelsen lægges herudover vægt på:

- behandling af emnet ud fra problemformuleringen
- strukturering og formidling af det faglige stof
- inddragelse af relevant baggrundsstof.

6.2. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

7. Selvstuderende.

7.1. Selvstuderende kan udarbejde et eksamensprojekt i henhold til pkt. 1.1.-6.2., bortset fra pkt. 2.3. Den selvstuderende skal, hvis der ikke er aflagt prøve i fagene, have tilmeldt sig prøve i de pågældende fag ved den førstkommende eksamenstermin.